

JOAN ANDRÉS ESTELLÉS, EL POETA QUE VA ASSUMIR LA VEU DEL POBLE

Joan Tres Arnal

Josep Fatjó

Vicent Andrés Estellés (1924-1993) é el poeta més gran que ha donat el país valencià des del segle XV, després d'Ausiàs March. Va assumir la responsabilitat de tenir la veu del seu poble i de ser el seu representant, especialment durant la època en que la dictadura franquista va imposar el silenci a tot el país. Avui els seus poemes tenen una rabiosa actualitat.

Va néixer a Burjassot en una família de forners on va passar la infància. Malgrat de tenir-ne un bon record, va estar marcada per alguns episodis tràgics com la guerra i la mort de familiars.

Cap els anys trenta va començar a escriure poesia amb la mort com a tema recurrent. Va haver de deixar els estudis durant la guerra civil, però seguí llegint llibres de Teodor Llorente, Machado i Lorca.

Passada la guerra va anar a Madrid a estudiar periodisme on cursà la carrera com a becari i, en acabat, va haver de fer el servei militar durant tres anys. Quan va tornar a València als vint-i-quatre anys, es va posar a treballar com periodista al diari "Las Províncias" on feia tota mena de reportatges i on va conèixer la que seria la seva muller Isabel Lorente. La mort de la seva primera filla als quatre mesos, el va marcar profundament i encara es va ancorar més en el tema de la mort en tots els seus poemes. El van fer redactor en cap del diari i ho va ser fins l'any 1978 en que fou arbitràriament despatxat sense la menor delicadesa. Aquesta "jubilació anticipada", li va permetre dedicar-se íntegrament a la seva obra i participar en moltes altres activitats culturals. Aquell mateix 1978 li van concedir el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes i el 1984 el Premi de les Lletres valencianes.

La seva obra és molt diversa i extensa. Els temes centrals són la mort, el sexe i la pàtria sempre des d'un punt de vista popular, quotidià, senzill i directe. La seva obra és difícil de catalogar ja que molts dels seus poemes els reelaborava o, molts d'ells, només en publicava fragments o els que considerava més adients.

Pòstumament Eliseu Climent va aplegar complet el "Mural del País Valencià" (1996) i l'any 2011, es va publicar la compilació "Déu entre les coses. Antologia de poesia religiosa" realitzada per Enric Ferrer. El 2012 es va publicar "L'inventari clement de Gandia" el llibre de poemes inèdit original que va guanyar el Premi Ausiàs March de Poesia l'any 1966.

Els Premis Octubre convoquen un concurs de poesia que du el seu nom. Així mateix, nombrosos carrers i places arreu del territori valencià i un institut d'educació secundària de Burjassot, porten el seu nom.